

Έτος Ίδρυσης 1919

ΓΣΕΒΕΕ

Γενική Συνομοσπονδία
Επαγγελματιών Βιοτεχνών
Εμπόρων Ελλάδας

ΑΠ.: 48337

Αθήνα, 15 Μαρτίου 2022

Προς:

Πρόεδρο ΟΜΕΔ

κο Κ. Παπαδημητρίου

Θέμα: Υπόμνημα ΓΣΕΒΕΕ για τον κατώτατο μισθό.

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Σε απάντηση σχετικού σας εγγράφου με Α.Π.: 13/1-03-22, σας αποστέλλουμε υπόμνημα της ΓΣΕΒΕΕ για τον κατώτατο μισθό.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΒΒΑΘΑΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

Υπόμνημα ΓΣΕΒΕΕ στο πλαίσιο του Μηχανισμού Καθορισμού του Κατώτατου Μισθού

Οι πρόσφατες δυσμενείς γεωπολιτικές εξελίξεις δημιουργούν μια ακόμα ιδιαίτερα οδυνηρή πρόκληση, η οποία έρχεται να προστεθεί στην εν εξελίξει αν και με χαμηλότερη ένταση πανδημική κρίση. Έρχεται, επιπλέον, να προστεθεί και στην πρόσφατη δεκαετή οικονομική κρίση, οι αρνητικές συνέπειες της οποίας, ιδίως προς τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, δεν υπερκεράστηκαν στο σύντομο διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της τυπικής λήξης των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής και της εκδήλωσης της πανδημίας.

Ο ιδιαίτερα υψηλός πληθωρισμός που τροφοδοτείται κυρίως από την αύξηση των τιμών ενέργειας, πλέον συνδέεται με την εξέλιξη του ρωσο-ουκρανικού πολέμου.

Από τη μια μεριά, οι αβεβαιότητες για το μέλλον εντείνονται. Η οποιαδήποτε πρόβλεψη καθίσταται ιδιαίτερα επισφαλής. Οι εκτιμήσεις για την ελληνική οικονομία αναθεωρούνται επί τα χείρω.

Από την άλλη μεριά, οι αρνητικές επιπτώσεις του πληθωρισμού στο πραγματικό εισόδημα των απασχολούμενων και κατ' επέκταση στην εγχώρια ζήτηση και στο ΑΕΠ επιβάλλουν τη λήψη μέτρων για την ανάσχεση των δυσμενέστερων συνεπειών.

Σε αυτό το πλαίσιο η ΓΣΕΒΕΕ θεωρεί ότι μια αύξηση του κατώτατου μισθού είναι αναγκαία ώστε να απορροφηθούν οι έντονες πληθωριστικές πιέσεις και να στηριχθεί το διαθέσιμο εισόδημα ιδίως των χαμηλόμισθων εργαζομένων. Η αύξηση του κατώτατου μισθού που κρίνεται αναγκαία τόσο για λόγους κοινωνικής προστασίας όσο και για λόγους κοινωνικής συνοχής θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις δυνατότητες κυρίως των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων. Ως εκ τούτου θεωρούμε ότι θα πρέπει να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια λήψης ανακουφιστικών μέτρων που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει σημαντικός αριθμός μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, όπως αποτυπώνονται στην επόμενη ενότητα.

Τέλος, για μια ακόμη φορά τονίζουμε ότι η ΓΣΕΒΕΕ παραμένει σταθερή στη θέση της για αποκατάσταση των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων και επαναφοράς του δικαιώματος των κοινωνικών εταίρων στη διαμόρφωση του κατώτατου μισθού μέσω της Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (ΕΓΣΣΕ).

Ο μηχανισμός καθορισμού του κατώτατου μισθού, με τον οποίον περιοριστήκαν νομοθετικά οι ελεύθερες συλλογικές διαπραγματεύσεις και η έκταση της ΕΓΣΣΕ, εκτός ότι εμπεριέχει μια στείρα διαδικασία κοινωνικού διαλόγου, αποτελεί κατ' εξακολούθηση και προϊόν πολιτικής εκμετάλλευσης. Θεωρούμε αναγκαίο όσο ποτέ τον απεγκλωβισμό των οργανώσεων εργοδοτών και εργαζομένων από τον παρεμβατικό ρόλο του Κράτους, ώστε ελεύθερα να καθορίζουμε το μισθολογικό κατώφλι που εκ των πραγμάτων θα κληθούμε να εφαρμόσουμε.

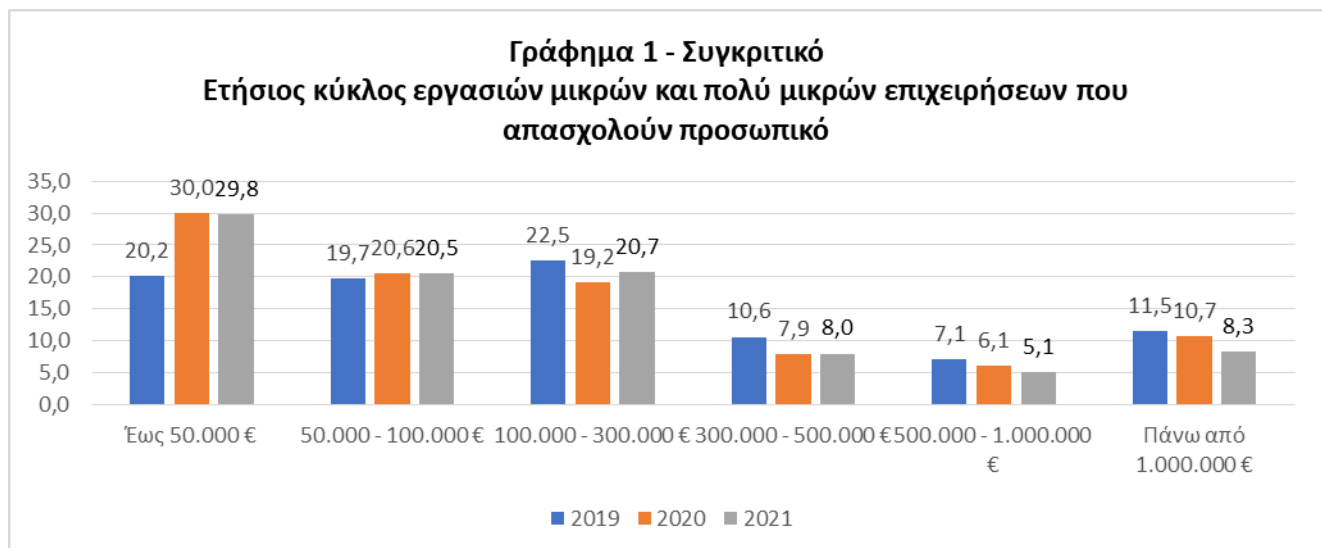
Υφιστάμενη κατάσταση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που απασχολούν

προσωπικό

Με βάση τα στοιχεία των ερευνών οικονομικού κλίματος του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ για τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις φαίνεται ότι ένας σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων συνεχίζει να αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα κυρίως λόγω της πανδημικής κρίσης και παρά τα μέτρα που εφάρμοσε η κυβέρνηση για τη στήριξη των επιχειρήσεων. Στο πλαίσιο της αύξησης του κατώτατου μισθού παραθέτουμε τα ακόλουθα βασικά στοιχεία ώστε να προσδιοριστούν τα πεδία παρέμβασης για την ανακούφιση των μικρών και πολύ μικρών εργοδοτών που είναι κρίσιμης σημασίας για τη βιωσιμότητα τους.

Ετήσιος Κύκλος Εργασιών

Όπως φαίνεται στο Γράφημα 1 οι περιορισμοί που υιοθετήθηκαν στην οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα μετέβαλαν προς τα κάτω το ύψος του ετήσιου κύκλου εργασιών των μικρών και μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων. Το μεγαλύτερο πρόβλημα εντοπίζεται στις επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών έως 50.000€ όπου κατά τη διάρκεια της πανδημίας αυξήθηκε το ποσοστό τους κατά περίπου 10 μονάδες. Συγκεκριμένα από 20,2% που ήταν προ πανδημίας (2019) ανήλθε στο 30% το 2020, ενώ όπως φαίνεται και στο Γράφημα 1 το ποσοστό αυτό διατηρήθηκε στο ίδιο επίπεδο και το 2021 (29,8%), παρά μάλιστα τα μέτρα στήριξης και την μερική επιστροφή στην κανονικότητα. Οι επιχειρήσεις που στην πλειονότητα τους δηλώσαν ετήσιο κύκλο εργασιών έως 50.000 € το 2021 είναι εκείνες με 1 εργαζόμενο (52,4%).

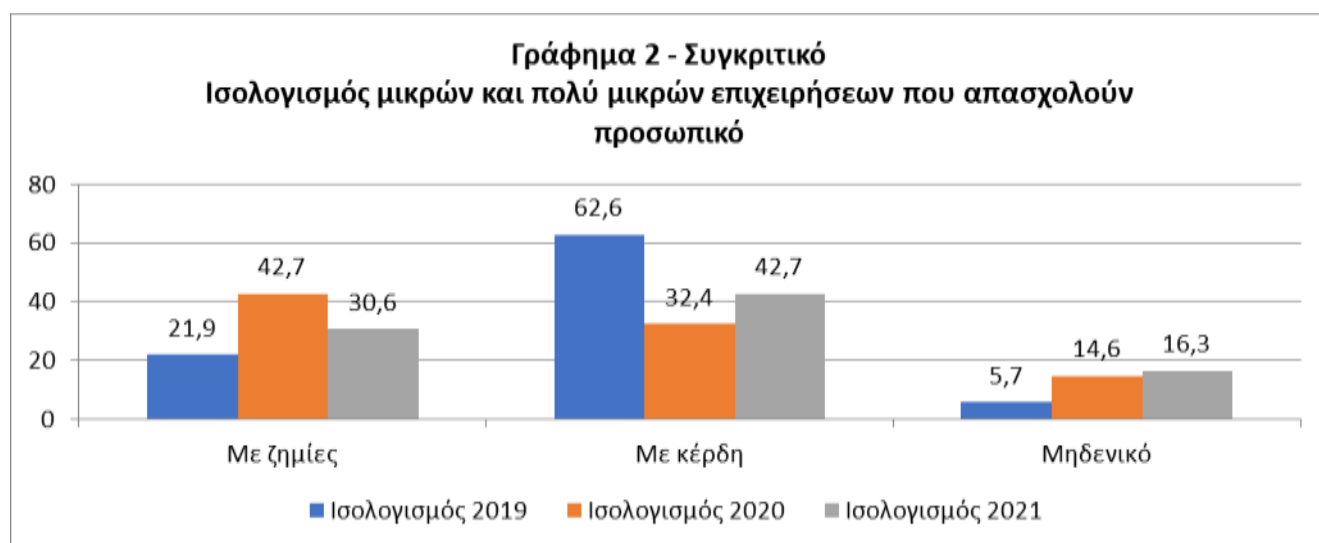

Πηγή: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Κερδοφορία

Σημαντικές μεταβολές έχουν προκύψει κατά τη διάρκεια της πανδημίας και σε σχέση με τη κερδοφορία των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων. Όπως φαίνεται στο Γράφημα 2 διπλασιαστήκαν οι επιχειρήσεις που το 2020 σε σύγκριση με το 2019 δήλωσαν πως είχαν ζημιές (42,7% το 2020 έναντι 21,9% το 2019), ενώ υποδιπλασιάστηκαν οι επιχειρήσεις που παρουσίασαν κέρδη (32,4% το 2020 έναντι 62,6% το 2019). Το 2021 τα αποτελέσματα των επιχειρήσεων είναι σαφώς καλύτερα σε σχέση με το 2020, ωστόσο υπολείπονται του 2019. Οι επιχειρήσεις που κατέγραψαν ζημιές το 2021 εντοπίζονται κυρίως σε εκείνες με 1 έως 3 εργαζόμενους (35%).

Πηγή: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Υποχρεώσεις - Οφειλές

Το ιδιωτικό χρέος κατά τη διάρκεια της προηγούμενης δεκαετίας διογκώθηκε ως συνέπεια της πολιτικής της εσωτερικής υποτίμησης που εφαρμόστηκε στο πλαίσιο των προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής. Αποτελεί, μάλιστα, ένα μόνιμο παράγοντα που ναρκοθετεί τις προοπτικές ανάκαμψης τόσο των επιχειρήσεων όσο και της ελληνικής οικονομίας.

Κατά τη διάρκεια της πανδημίας τα μέτρα που ελήφθησαν βοήθησαν στην συγκράτηση του. Ωστόσο, διαφαίνεται μια τάση διεύρυνσης του αριθμού των επιχειρήσεων με ληξιπρόθεσμες οφειλές, κυρίως σε κατηγορίες υποχρεώσεων που τα μέτρα στήριξης περιοριστήκαν στο πάγωμα και κατ' επέκταση στη συσσώρευση οφειλών (Γράφημα 3).

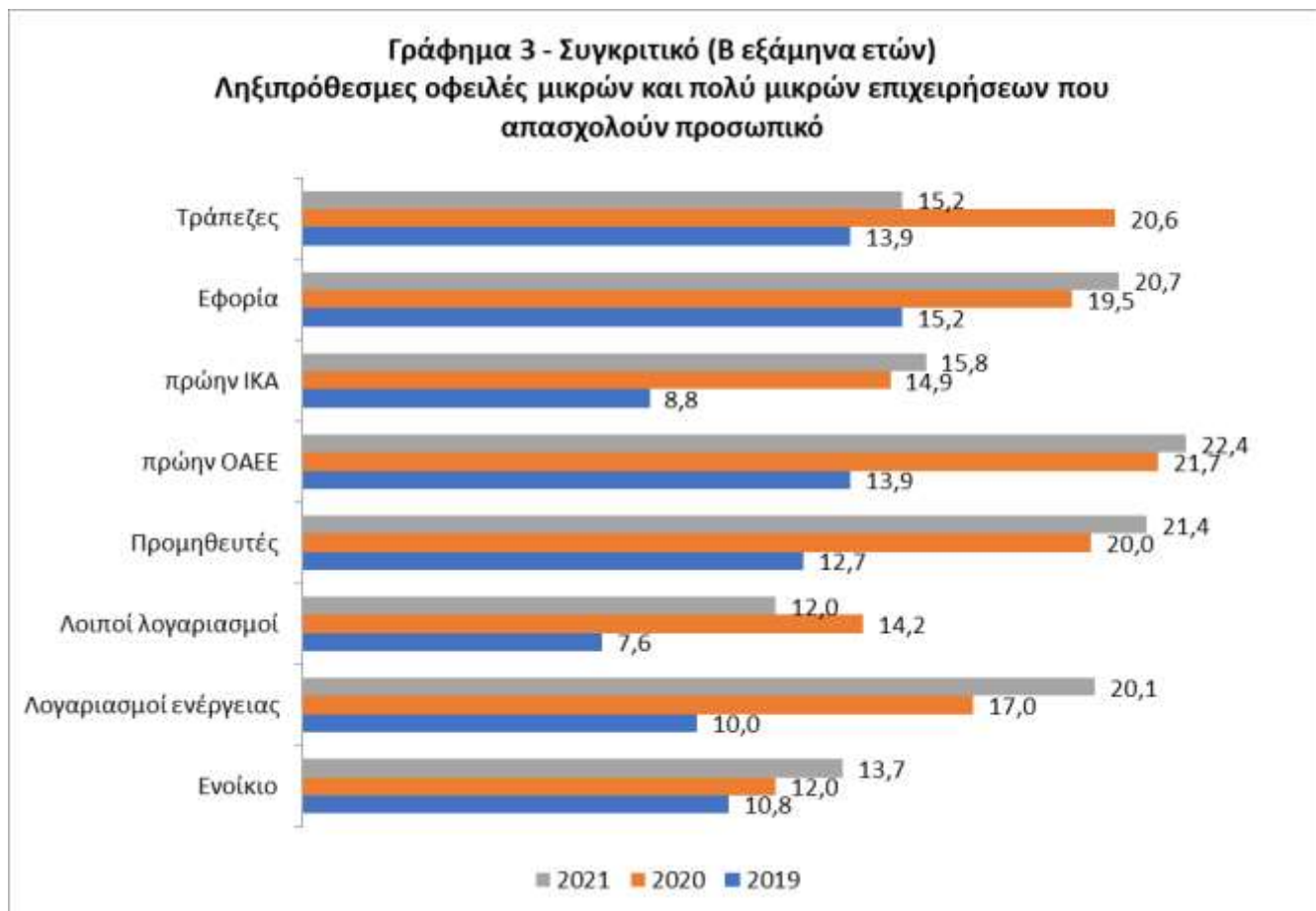
Από τα ευρήματα των ερευνών του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ προκύπτει αύξηση του ποσοστού των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που απασχολούν προσωπικό με ληξιπρόθεσμες όφειλες προς τον πρώην ΟΑΕΕ (22,4%), την εφορία (20,7%), το πρώην ΙΚΑ (15,8%), ενώ σημαντική είναι και η διαρκής αύξηση του

ποσοστού των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων με ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τους προμηθευτές (21,4%) και προς τους πάροχους ενέργειας (20,1%).

Η δυνατότητα μάλιστα αντίδρασης για το 16,7% των ως άνω επιχειρήσεων είναι εξαιρετικά περιορισμένη λόγω σοβαρής έλλειψης ρευστότητας.

Θα πρέπει τέλος να σημειωθεί η συνεχής αύξηση από το 2019 έως σήμερα του αριθμού των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων με τουλάχιστον 1 ληξιπρόθεσμη οφειλή από τις 9 κατηγορίες υποχρεώσεων που καταγράφει το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ. Συγκεκριμένα από το 34,2% που ήταν το ποσοστό των επιχειρήσεων με τουλάχιστον 1 ληξιπρόθεσμη οφειλή το 2019, ανήλθε στο 41,8% το 2020 και έχει αυξηθεί περαιτέρω στο 45,7% το 2021. Θα πρέπει επίσης να αναφερθεί ότι οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις με τουλάχιστον 1 ληξιπρόθεσμη οφειλή προς το Δημόσιο (εφορία, ασφαλιστικά ταμεία) έχουν αυξηθεί από το 21,3% που ήταν το 2019, σε 27,8% το 2020 και σε 30% το 2021.

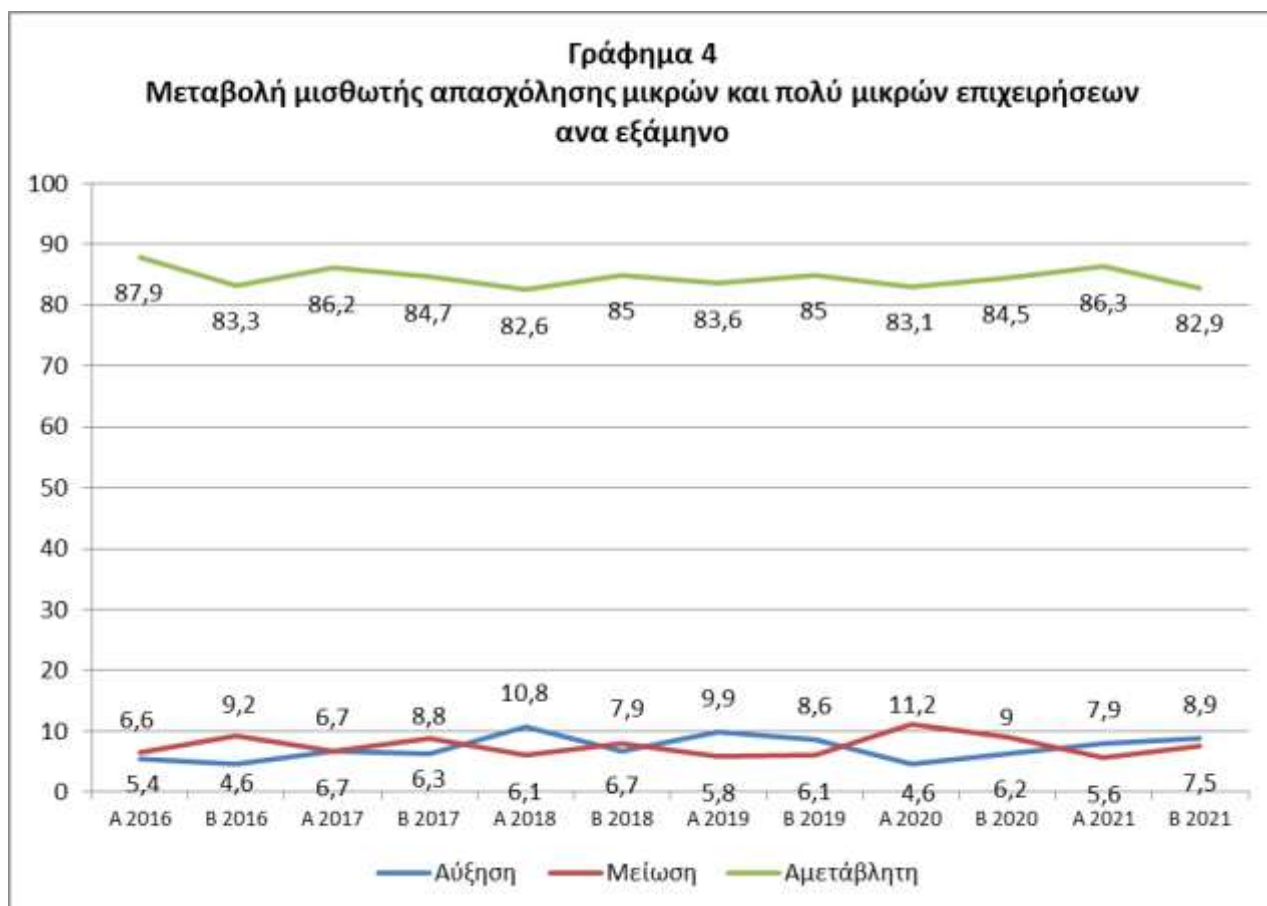
Πηγή: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Απασχόληση

Στην απασχόληση τα στοιχεία του 2021 είναι καλύτερα σε σχέση με αυτά του 2020. Το ισοζύγιο των επιχειρήσεων που αύξησαν/μείωσαν το προσωπικό τους έχει επιστρέψει σε επίπεδα προ πανδημίας, δηλαδή σε θετικό πρόσημο, όπως φαίνεται και στο Γράφημα 4. Συγκεκριμένα, το Α εξάμηνο του 2021 το 7,9% των επιχειρήσεων αύξησε το προσωπικό του έναντι του 5,6% που το μείωσε και του 86,3% που το διατήρησε σταθερό. Το Β εξάμηνο του 2021 το 8,9% των επιχειρήσεων αύξησε το προσωπικό του έναντι του 7,5% που το μείωσε και του 82,9% που το διατήρησε σταθερό.

Επιπλέον, θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι εκτιμήσεις των μικρών και πολύ μικρών εργοδοτών σχετικά με το προσωπικό τους το Α εξάμηνο του 2022 ήταν ιδιαίτερα ενθαρρυντικές καθώς το 12,3% σκόπευε να αυξήσει το προσωπικό του, έναντι μόλις του 3,7% που θα προχωρούσε σε μείωση και του 80,1% που θα το κρατούσε σταθερό. Οι εκτιμήσεις αυτές αποτυπώθηκαν πριν και κατά τις πρώτες μέρες του ρωσο-ουκρανικού πολέμου.

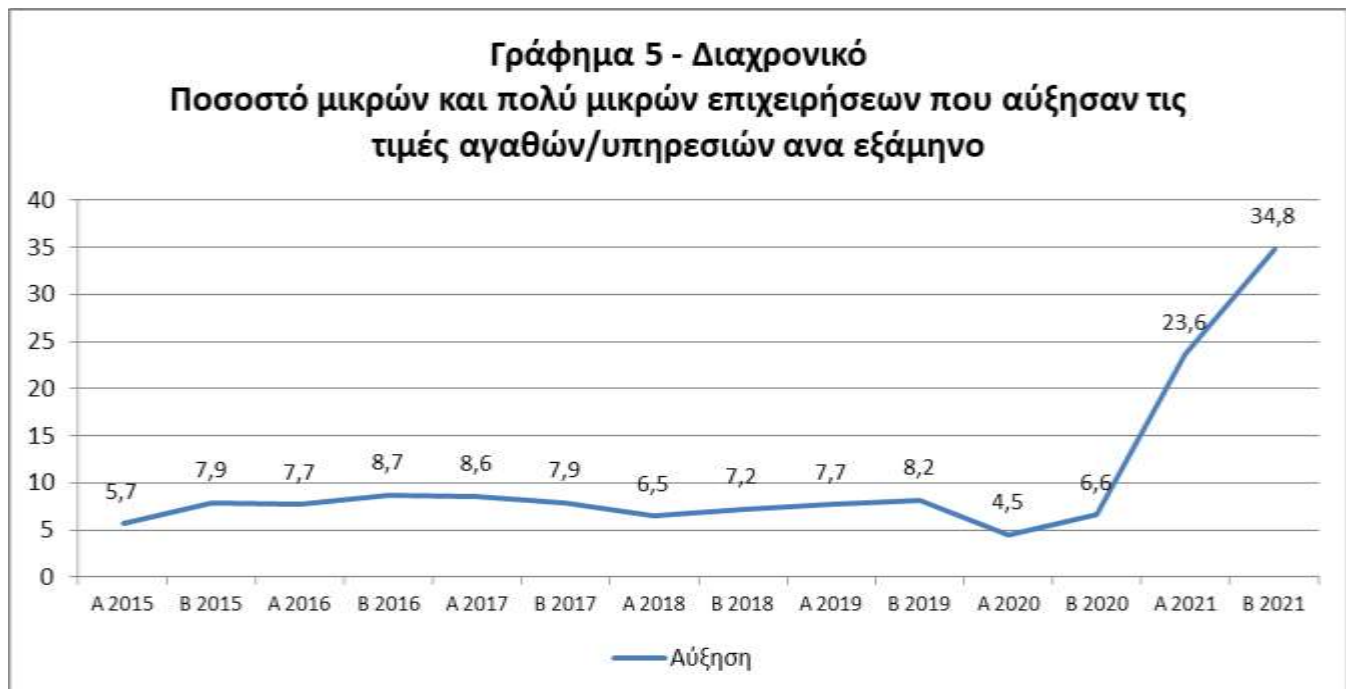
Πηγή: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ

Τιμές αγαθών/υπηρεσιών

Όσον αφορά τις τιμές αγαθών/υπηρεσιών είναι προφανές ότι έχουν επηρεαστεί από τις γενικότερες αυξήσεις ιδίως των τιμών ενέργειας. Το Α εξάμηνο του 2021 το 23,6 % των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων προχώρησαν σε αύξηση των τιμών τους, ενώ το Β εξάμηνο του 2021 το ποσοστό των επιχειρήσεων που αύξησαν τις τιμές τους ανήλθε στο 34,8%. Όπως φαίνεται στο Γράφημα 1 ο αριθμός των επιχειρήσεων που αύξησαν τις τιμές τους έχει ανέβει σε επίπεδα ρεκόρ έτσι όπως καταγράφεται στις έρευνες οικονομικού κλίματος του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ τα τελευταία 6 χρόνια.

Η κατάσταση, μάλιστα, ως προς τις τιμές δεν αναμένεται ούτε να σταθεροποιηθεί ούτε να αποκλιμακωθεί. Το τρέχον εξάμηνο 1 στις 2 μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις εκτιμούν ότι θα αυξήσουν τις τιμές τους.

Πηγή: ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ